

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلغو (۳۵) غروشدور .

ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۶۷)، الق
آیاقی (۹) فرانقادر .

اداره خانه

باب عالی بجاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یزیر اعاده
اولونماز .

الکشاف

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در.

اخطارات

رساله مزین آلمدیغی کوسترملک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر غرضه طرفدان
اقتباس اولونه یزیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقو ناقلی
اولمسی و آبونه مزه نومروس مختری
بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
درسلرینک فرانسزجه ده یازلمسی دجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی، ان له یه د ثراولدیغی ملک
واضعا ییلدیلمسی دجا اولنور .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۸۱

۲ ربیع الاول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۶ کانون ثانی ۱۳۲۹

جلد ۱۱

لاذقیه دن:

استانبولک مقیم علمی ایدر دارالفنونیه الیهیات شعبه سی
و مدرسته الرعایه کینج و فداکار طلبة لریک نظرگاه دقتلربنه

کچن کون برای سیاحت بعض ارقداشلرله جوار مزده بولونان ایکی ترکمن ناحیه سنه کتدک. هرکویه اوغرایه رق دینداشلریمزله حسب حال ایتدک. غیری شوکه بو مسلمانلرک کندیلربنه عائد ضرب مثلیری وار ایکن ارمنیلره عائد مثلردن تمثیل کتیره رک صحبت ایدیشلیری نظرمی جلب ایتدی. کندیلربدن سؤال ایتدم: - یا هو بو مثلیری سز لر نردن اوکر ندیکز؟ جواب ایدیلرکه: - یا افندی! بزم قومشو کو بیلریمز ارمنی در، هرکون ده کسب قریه سنه کیدر کلیرز. بزه چوق اعتبار ایدر لر. برابر یر ایچهرز. آنلردن اوکره نیرز... دیدیلر.

مسئله بشتون ذهنی تشویش ایتدی. طیشاری چیقهرق کزیمشکه باشلادم. برکویلی یانمه کلدی. کندیسندن ایجه ایجه تحقیقانه باشلادم. بوراده دینرک علمینده نلر سویلایور؟ دیدم.

— افندم، دیدی، بزم دینرک حق اولمیسوب اوبدورمه اولدیغنی، حکومت مزکده یارین او برکون محو اوله جغنی سویلایور لر. حقیقتاً غزته لرده بویله یازیورمش. سن نه دیرسک آغا؟

لازم اولان جواب ویرادی. کندیلربنه کتاب فلان برشی داغیلوب داغلمدیغنی سؤال ایتدم. دیدی که: - کچن کون کسبه کتمشدم. دوستمک بریسی بکا بر کتاب ویردی. او قوده دینک هانکیسی حق اولدیغنی آکلار شک دیدی. بنده آلام. او قومق بیلیمورم، چوجنم او قوسون دیه اوه کوتوردم.

کتابی کتیرتدم، الیه آلام، آدرسنه باقم. نه کوره یم: انکله زده تشکل ایدن بر جمعیت خیرییه (!) طرفندن طبع ایتدیریلش ترکیه انجیل! هان هیسه یه آتدم. کویلولی طویلادم. جهله سنه سؤال ایتدم: جهله سندده بو کتاب موجود. محناً ویریلور لر. هان سوزده باشلایه رق بونلری یوله کتیرمک و کتابلری یاقق ایچون نصایحه بولندم. تأثیرده ایتدی کبی کوردم. نقد اولسه صارقلی دکم.

اورادن حیوانمه ینوب بر ساعت مسافده اولان باغجیز قریه سنه کتدم. [ارمنی کوییدر]. بوراسنی لایتنلشدیرمق ایچون بر فرانسز پاپاسی تعیین اولمش. اساساً اسپانیولدر. مکمل ترکیه و عربجه آشنادر. بیوک بر کلیسا، متعدد اوطه لر و مکتب بناسی داخنده اوطور مقده. یانه کیردم. بیوک بر التفاتله قبول اولندم. یارم ساعت صکره برده ترکمن کلدی «یاشی یتش» یا نمزده اوطور دی. او کونده افرنجی میلاد نیمی ایدی. سفریه اوطوردق، طعامه باشلادق. کیر بر شراب شیشه سی آچیلدی. بر بارداق بنده کزه صوندیلر، باصوره مبتلا اولدیغ ایچون ایجه میه جکمی سویلدم. بزم قوجه ترکمن کندیسینی دولدیروب بویونه آتور. یمکن قالقدق. ترکمنی برکناره چکوب سؤال ایتدم:

معارفه کلنجه بزمکیلر حالا الی کورسه مرتک صابر. ارمنیلرده ایسه بوکون او قومق یازمق بیلیمین هیچ بر فرده تصادف ایدیلر. بزم ییقیق، خراب مکتب ویرانه لری قارشوسنده اولرک کلیسا مکتبلری بر سر ایدر. بو مکتبلرده بوکون ایکی بیک دن زیاده چوجق تحصیل ایتکده در. خارجه کوندیلرین طلبه ده خیلی مقداره بالغ اولنده در.

چوجق لره ویرلن تربیه نک اساسی مدهش بر تعصب خرستیانی دن عبارتدر. چوجق لره بومفکوره ایله تربیه ایدیلور. هرچوجق کلیسایه مداومه مجبوردر. اودرجه ده که برفعه کلیسایه کتمه ین چوجق دن معلم جزای نقدی ایر. ارمنی چوجق نک نظرده خرستیانلق پک مقدس بر دین، کلیسا پک مقدس بر در. خرستیانلق و کلیسا ارمنی چوجق نک حیاتندن مقدم در. خرستیانلق و کلیسا اوغورنده ارمنی چوجق حیاتی فدا ایتدی بیله صایماز.

چوجق لره ایسته هپ بوضورتله یتشدیریلور. بولوندیغ خانه قومشوسنک اون یاشنده برچوجق وازکه خدمت ایدور. کچن جمعه ایرتسی کونی ایدی چوجق چاغیردم. همشیره سی چیقدی: - ماردیروس کلیسایه کتدی افندم، دیدی.

— ماردیروس هنوز چوجق در، دیدم: کنایه یوقدرکه کلیسایه کیتسون.

— اوت افندم، چوجق کنایه اولماز. فقط کلیسایه کتمسه معلم

جزا آیر.

هرکلیسایه بر معلم کیدور، کن طلبه یی یازیور. ایرتسی کونی هر معلم یایدینی دتیری مدیره تودیع ایدر. مدیر طرفندن تدقیقات اجرا اولونور. هر هانکی طلبه کلیسایه کتمه مش ایسه برغروش جزای نقدی ایله محکوم ایدیلر. مکتبه کتمه نک جزاسی ایسه اون بش صوبادن باشلایور.

صوکر ا ارمنی لسانه ویرلن اهمیت ده پک بویوکر. چوجق کرک مکتبه ده، کرک خارجه ده مطلقاً ارمنیجه قونوشمه یه مجبوردر. ارمنیجه دن باشقه برلسان ایله قونوشان چوجق دن هر کله ایچون بش پاره جزای نقدی آتور.

بویوکره کلنجه راقی و توتون استعمال ایدلر جماعتک معاونت ماده و معنو. یه سندن محرومدر. ارمنیلر ایچون قهوه یه کتمک، میخانه ده اوطورمق، کنجیلر ایچون سیغاره ایچمک اک شنیع بر اخلاق سز لدر. بویوکر در حال مرخصه طرفندن تجزیه ایدیلر. حاجینه اوچ میخانه، بر قهوه واردر. بونلرک مستأجری و مشتریبی مسلمان اهالی ایله مأموریندن عبارتدر.

زمان اولور تأثرمدن ساعت لره آغلارم. یارب یزده کی بومسکینک، بو اخلاق سزلق نه در؟ بنجه بوتون بوادبارک اساسی، منبعی، جهلدر. بوتون بو فناقلر اورادن کلور.

صوکر ا ضلالتده قالان بو خلقی ارشاد ایده جک رهبرلریمز، یعنی امام صنفی ده دنیادن بی خبر. بوتون کوزلرینی جنتک حوریلربنه چویرمشلر. فلان دعا یی اوقو، ال سکا یتش بیک حوری! یوز بیک غلمان! الماس شیشه لر دن شرابلر صونیور لر. بزم بوتون وعظلمزک اساسی بوندن عبارت! قربان بایرامنده بزم خوجه افندی قربانلرک یوم آخرتده بر رات اوله جغنی، اوکا یننه رک صراط کوپوسی کچیه جکمی، متعدد قربان کسنلرک متعدد آتلی اوله جغنی، بولردن برینه ینوب، دیکری یدکه چکیله جکمی آکلایوب دوردی. بن ایکی دانه کسمه یه نیت ایتشدم. آخرتده یدکه چکمک صقینتسندن قورتولق ایچون بردانه کسمکله اکتفا ایتدم. قربانک برارده منافع دنیویه سندن، اسباب اجتماعیه سندن بحث ایدیلسه اولمازی؟ خایر اولماز. دنیا دار محنت! اولک سوزی می اولور؟ صوکر ا برده کلیسایه کیدوب پاپاسی دیکله. حریف، اقتصادی، اداری، اجتماعی، حتی سیاسی بوتون حیات ایچون الزم اولان مسائلدن بحث ایدور، جماعتک فکرینی تنویر، حرکاتی تنظیم، ترقی یولارینی ارانه ایله یور. صوکر ا خلق الایله یکنه ساحه تر قیده قوشوب کیدور. بریده ایسته بزمکیلر قهوه کوشه لرده مسکین مسکین طاووله، اسقانیل اوینایور.

آه نادییم، نضل سویاییم... هان الله مسلمانلره انباه ویرسون.

محمد

حاجین:

نجی من شرفص السوقیه من النسخ والسخ والرخ والرخش والرخشاش وان ترزقنا اماناً لاخوف بعده وعزاً لاذل بعده ونصراً لاكفرأ ورضاءً لا سخط وایماناً لا كفرأ بعده وغناء لا فقرأ لنا ولجميع اخواننا المؤمنین بحق اسمك القديم ونور سرائلی ابن الولی ابی الحسین محمد بن علی الذی اجلی قلوبنا بنور العلم والایمان وثبتنا علی طاعتك وارزقنا فی الدنیا وفی الآخرة شفاعتك بسرالولی ابن الولی ابی الحسین محمد بن علی اسعدهم الله تعالی »

دیگری

« بسم الله اللهم انی اسئلك یا مولای یا عظیم یا مالک الملك یا رب الارباب یا مالک الارقاب یا عزیز یا وهاب یا ثواب یا من اذا دعاه عبده المؤمن یتجیب دعاء الله انی اسئلك یا مولای یا امیر النحل یا علی یا عظیم بالقدره الثانیه بالحق المصطفی بالسنه الجلی والسبعه کواکب الدریه بالثانی حمله العرش بالتسعة المحمدیه بالعشرین الزکیه بالخادی عشر مطلع البالیه یا مرلای یا امیر النحل یا علی یا عظیم »

اوقوم لرینک صورت امراسی :

صباحین کونش طوغار ایکن کونشه طوغری یوروکه باشلارلر، شمشه توجه ایدوب بونلری اوقورلر. شاید او ائنده اوکلرندن خریستیان کچر ایسه (حاشا) نماز دیکلری بوحالی تکرار ایدرلر. شاید مسلم کچر ایسه ضرر ایتمز، یالکز لنت اوقورلر.

شیرین

دار الخلافه :

اسلام تجارخانه لرینک بر قراری. — بو کوندن اعتباراً جمعه کونلری اوکله نمازی وقتی دارالخلافه کی اسلام تجارتخانه لرینک بر بحق ساعت قایانماسی کندی آرملرنده قرار کیر اولمشدر.

طرابلس :

طرابلس کی عثمانی عسکری. — (نان) غزه سنک در سعادت مخابرندن : « ایتالیا سفیری ترکیا نزدنده طرابلس غربده بولنان عثمانی عسکرینک کری به چاغرلمسی حقنده بر تشبده بولمش، باب عالی ده بوکالجواباً کرک طرابلس غرب وکرک بنغازیده عثمانی عسکری بولمیشی، شاید قالمش ایسه عثمانی اردوسی ایله هیچ بر رابطه لری موجود اولیوب اونلرک بر لیلرله کندی حسابلرینه چالیشدقلرینی بیلدیرمشدر. »

ایتالیا :

طرابلس غرب مصارف مریه سی. — روما ۲۴ کانون ثانی : طرابلس غرب محاربه سنک ایتالیا ایچون بر میلیار فرانق مصارفی بادی اولدینی مجلس وکلاده اجرا قلنان تدقیقات نتیجه سنده تبیین ایلشدر. هوزبورشی دکل. دهانجه میلیارلر محو وهبا اولوب کیده جکدر. شیخ سنوسی حضرتلری ومعیتمنده کی مجاهدین اسلامیه ان شاء الله طرابلسی ایتالیا به مزار پایه جقلردر.

عدن :

هند اردو سنده اطاعت لرینک. — لوندردن « برلین تاغیلات » اشعار اولنیور : (عدن) ده آرامساز یوز طقوزنجی هند پیاده آلاینک

— اسکیدنبر وایجر میسک ؟ دیدم. جواباً : « خایر، بورنیش افندی، یعنی باباس، کله لی ایچورم. فائده سنیده کوردم. ضرر یوقش » دیمسونی ؟ کندی کنده بر آه چکوب یوقوندم.

اورادنده آریلدق. کویلرده تحقیقاته باشلادم. هر مسلمانانه مجاناً بر انجیل طاغندقلرینی خبر آلدیم. بعضیلرنده تورات ترجمه سی دخی موجود. هله جمر شعور قضاسی، از جمله اردو ناحیه سی مسلمانلرینه عادتاً تحکم ایتشلر. هر کونده بونلر قاندر یلق اوزرده. نصاسه شمده یه قدر بوراده موجود حکومت بونی خبر آلامش، کورمه مش. مرکزیه کلنجه مقام عاندینه مسئله یی عرض ایتدم. آنلرک نه یایاجغنی بیلیم. فقط بزم جمعیت علمیه و دینییه من کزوبده بونلری کورسه اولزمی ؟ محاربه ائساننده مرحوم محمود شوکت پاشا زماننده چتالجه خطمدافعه. سنده بونلور ایکن، برخواجه کلشدی. کورونشده هیچدی. فقط سونلکه باشلادینی زمان آغلاندرمادق بر فرد بر اقامشدی. اسمی ده وقتیه ادرنه قاضی عسکرلکنده بولمش حسین افندی اوله. جق که اوچنجی فرقه نک واعظلکینه تمین اولمشدی. اوکی ذات شریفلر بورالرده کلوب مسلمانلره نصیحت ایتسلر نه اولور! از جمله نصیریلر بوراده اکثریتی تشکیل ایدرلر. بونلر برر شیخک امرینه تابعدر. قسم کلیسی عاصیدر. نه عسکر، نه ویرکو، هیچ برشی ویرمزلر. بونلری یوله کتیرمک ده بک، قولای. دینی جمعیتلر مرام ایدر ایسه بونلر بک چابوق دین مبین ایله مشرف اولورلر. عجبا نیچون بونلر دوشونلیور ؟ دوشونلیورده اجرا اولنیور ؟

آهای محترم ذوات ! کلکز، کلکز، کورکز ! جهالت صوکرده. بورالرده مشبث علمایوق. وارسده بعضلری اخلاقسز. اک برنجی فناقلری کندیلری یاپار. حاجی دین دکل، خان دین اولسلر کرک. نصیریلرک عادتلرندن ایله کچر دیکم بر قاج پارچه لری تقدیم ایدیورم. اوقویکزده بوراده بونلره قارشی هیچ بر تشبده بولونمایان علما اوله جق ذواتک نه ماهیتده اولدقلرینی آکلا بکز.

آرتق سزلر ایچون استانبول محیطندن طشره لره چیقوب دین مبین احمدینک سلامتی ایچون چالیشمی فرضدر. قصور به باقیه یکر، سوکیلی علما مزندن اولدینکز ایچون شوورقه عاجزی بی اولاسزلره تقدیم ایتک شرفیه مشرف اولیورم. سزده بو مکتوبی استانبولک حقیقی علماسنک، دارالفنون الهیات شعبه سنک ومدرسه الواعظینک کنج وفدا کار طایفه لرینک انظار منصفانه و دیندارانه لرینه وضع ایدکز. مأمولدرکه اسلامک دردینه چاره دوشونولمه به باشلانیر. الله توفیق وسلامتله احسان بویورسون. لاذقیه :

نصیریلرک دعاری :

« بسم الله اللهم انی اسئلك یا مولای یا امیر النحل یا عظیم یا احسن مایرانائیم فی منامه وهو یسمع الصوت ویعرف الحس ولم یری الشخص وهو انیادی ویقول لیک لیک سعیدک سعیدک یا مولای یا ابن ابی طالب یا رغبه کل خائف وهارب یا قدیم یا من انت الهنا باطلاً وظاهراً یا من اظهرین فیما ابطنت واجتجبت بالمحمدیه واکلت بالنورانیه ودعوت من نفسک بنفسک اللهم اشرق انوارک واسطع ضیائک